No 1971 1853

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de buitensteden ƒ 6,00; franko door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG, 17 OKTOBER.

AMSTERDAM, 15 Oktober.

De middelen, waarop gewezen wordt om te gemoet te komen in de schaarschte en duurte der levensmiddelen zijn driederlei. 1°. Vrijdom van binnelandschen accijns. 2°. vrije invoer van schapen, varkens, kalveren en runderen en van het vleesch daarvan. 3°. Hooge uitgaande regten op den uitvoer zoowel van bovengenoemd vee en het vleesch daarvan, als op den uitvoer van aardappelen.

1°. De accijns. Wij ontkennen niet, dat de afschaffing van den accijns wenschelijk zou zijn, zoo ze mogelijk ware. Maar dien op dit oogenblik bij algemeenen maatregel met een pennestreek door te halen is letterlijk onmogelijk. Het zou ook den arbeidsman en der minder gegoede volksklasse niet baten. Alleen voor het brood zou de prijs daardoor onmiddellijk eenige daling kunnen ondergaan; maar niet zoo voor het vleesch. Maar voor dien verminderden prijs van het brood zou aanstonds in de plaats moeten komen, eene belasting op de inkomsten of bezittingen, die ongetwijfeld dit zou voortbrengen, dat de gegoede klasse zich daardoor bezwaard achtende ook naarmate daarvan zou gaan bezuinigen. Die bezuiniging zou aan de arbeidende, of neringdoende klasse meer schaden, dan de verminderde prijs van het brood haar zou bevoordeelen. Den rijks-accijns thans af te schaffen is alzoo in het belang der adressanten niet wenschelijk. Daarmede willen wij evenwel niet gezegd hebben dat die accijns *steeds* moet worden behouden. Verre van daar. Wij gelooven veeleer dat de plotselinge afschaffing daarvan in de tegenwoordige omstandigheden weinig zou baten en veel zou schaden. Intusschen meenen wij, dat de plaatselijke accijns op brood en vleesch in menige gemeente zou kunnen worden opgeheven, met voordeel voor de ingezetenen en zonder aan de finantiën der gemeenten veel kwaad te doen. Daardoor ook zou men met der tijd kunnen komen tot de afschaffing der rijks-accijnsen. Dit was immers een der redenen, waarom in de gemeentewet er op werd aangedrongen, dat de plaatselijke finantiën zich zouden trachten te regelen zonder accijns. De maatregel die veel tegenkanting heeft ondervonden, verdiende waarlijk, dat hij meer nog in uitvoering was en werd gebragt, dan zulks reeds geschied is.

2°. Er kan geen bezwaar bestaan tegen den vrijen invoer van alle levensmiddelen. Maar wat zou de vrije invoer beteekenen, zoo daaraan verbonden ware:

3°. Een verbod van uitvoer of, wat daarmeê gelijk staat, hooge uitgaande regten op runderen, varkens en schapen, aardappelen enz.? Waar de uitvoer verboden is, daar is de invoer traag en schaarsch, zoo hij niet geheel wordt geweerd. Hoe wil men invoeren in een land, waar de uitvoer verboden is, als er buiten dat land hooger prijzen zijn te bedingen? Blijft de uitvoer vrij, dan zal de invoer ook hier plaats hebben, al is ook tijdelijk de prijs elders hooger. Men koopt en voert in op spekulatie, als men het in zijne hand heeft den tijd af te wachten en te zien of er later hier of elders nog betere prijzen te bedingen zijn. Is het niet daaraan te danken, dat onze handelsteden behooren onder de graanschuren die Europa proviandeeren? Wat met het graan het geval is dat geschiedt ook op dezelfde wijs met het vee. Men verbiede den uitvoer van runderen, kalveren, schapen en varkens; wat zal het gevolg zijn? Dat er 1°. geen invoer meer plaats heeft, omdat het vee, dat op onze weiden zal zijn gevoed, niet kan worden uitgevoerd; 2°. dat de landbouwers zullen ophouden zich op de vermeerdering van hunnen veestapel toe te leggen. Daarenboven zouden de prijzen der runderen en varkens en schapen waarschijnlijk onbeduidend weinig dalen. En mogten zij ook al eenige noemenswaardige vermeerdering ondergaan, het voordeel zou niet opwegen tegen de schade. Wat toch is thans het geval? De in- en uitvoer brengt groot vertier te weeg in den handel, waarvan duizenden en duizenden leven. De uitvoer, die des te onschadelijker is omdat hij ook invoer medebrengt, welke nogthans naar gelang der prijzen ook op zijn beurt weer uitvoer kan worden; de uitvoer verrijkt den landelijken stand, en met den landelijken stand de nijverheid en den handel. Er is niets voordeeliger voor den détail-handel en de nijvere volksklasse dan een welvarende, landelijke stand. En als het den landbouw, de nijverheid en den handel wel gaat, dan moet het immers ook der arbeidende klasse goed worden.

Met der daad, als de toestand, die thans is, geruimen tijd mogt aanhouden, hij zou onvermijdelijk in zijn gevolg aanbrengen vermeerdering van de dagloonen en verdiensten van de handwerkende en nijvere volksklasse. Met den toenemenden bloei van landbouw, handel en nijverheid moet de vraag naar arbeiders grooter worden en naar gelang ook het loon der arbeidende klasse hooger. Dit zal ook niet uitblijven, als onze uitvoer naar Engeland steeds toenemende blijft. Dien uitvoer thans, om in eene tijdelijke en voorbijgaande ongelegenheid te voorzien, te staken en alzoo misschien te verleggen, zou een schadelijk spel zijn.

De arbeidende en nijvere klassen zullen beter gebaat zijn met de vermeerdering hunner loonen en verdiensten. In verschillende plaatsen heeft die verhooging reeds plaats gehad door de welwillendheid der fabriekanten en werkbazen. Wij twijfelen er niet aan of dat voorbeeld zal elders gevolgd worden. Niet slechts omdat wij rekenen op de liefdadigheid onzer gegoede bevolking, maar vooral omdat de toestand van onzen handel, en nijverheid, en landbouw die verhooging der loonen lijden kan. Waar meer verdiend wordt, daar kan ook meer aan loon worden uitbetaald. Hoe meer al deze takken van welvaart bloeijen, hoe meer zij zich zullen trachten uit te breiden. En hoe meer zij zich uitbreiden, hoe meer handen zij noodig hebben. Maar hoe meer menschen zij in het werk zullen stellen, hoe grooter de behoefte aan arbeid worden zal, en hoe duurder hun loon.

(Partikuliere Korrespondentie.)

Antwerpen, 11de Oktober.

De *Tijd* van gister, die mij zoo even wordt ter hand gesteld, brengt een wederwoord op het antwoord door de zoogezegde belgische *Indépendance* gedaan op uw eerst artikel over onze Septemberfeesten. Dat wederwoord is wat het zijn moet, en nochtans heb ik er niet ten volle vrede meê.

Ten eerste schijnt de *Tijd* aan te nemen dat het Fransche blad onder Belgische vlag wel en degelijk gezegd heeft dat Hr. Gerricke geene bezwaren tegen het vieren der Septemberfeesten heeft ingebracht. Dat echter zegt het nergens; het wil enkel zoo iets te verstaan geven, zeggende dat het aan wat de *Tijd* deswege heeft aangehaald, geen geloof hecht. Voor goede verstaanders luidt zulks als of de *Indépendance* zeggen: »Ik kan niet ontkennen dat er bezwaren zijn ingebragt en nochtans zou het mij aangenaam zijn dat mijne uitvluchten als eene ontkenning mochten doorgaan."

Ten tweede zegt de *Tijd* ergens dat de *Indépendance* in naauwe betrekking staat tot de Belgische regering. Laat mij toe, u tegen dat *anachronisme* te waarschuwen. Die betrekking bestond allezins voor den 1sten November 1852, maar heeft sedert den val der nieuwe politiek opgehouden te bestaan. Dit punt schijnt mij toe, als zijnde gewigtig genoeg om hier te worden aangestipt; want met de *Indépendance* eene betrekking toe te kennen, die ze niet meer heeft, verkeert men noodzakelijk in het valsche denkbeeld dat er sedert November 1852 in het Belgische regeringssysteem niets anders gewijzigd is dan de namen der ministers, en zulk iets is onwaar. Zeker is het ministerie H. de Brouckere geen vertegenwoordiger der belgische Katholieken, maar nog minder kan het aanspraak maken op de welwillendheid onzer zoogenaamde liberalen, die het in den grond vijandig zijn en de vreemde dagbladen opvullen met geruchten over deszelfs aanstaanden val. De *Indépendance* is en blijft wat ze was, het orgaan van den heer Rogier, die nog altoos weigerig blijft zijne diepe impopulariteit te erkennen, en daarom ook tegen weêr en wind minister wil worden.

Maar ik keer tot de Septemberfeesten terug. Waar is het, dat Hr. Gerricke bezwaren tegen het vieren dezer feesten heeft aangevoerd en verklaard heeft, wat dan ook zoo geschied is, dat hij last had tijdens de feesten, als protestatie, Brussel en zelfs België te verlaten. Die bezwaren werden ten berde gebracht voor het bezoek van Willem III te Utrecht en gingen gepaard met klachten tegen de Belgische drukpers, onder anderen, zoo men mij op zijn stelligst verzekert, tegen den Rotterdamschen correspondent der *Emancipation*. Heeft Hr. Gerricke, als zijnde door het ministerie Thorbecke aangesteld, *fait du zèle*, daarover ben ik niet in staat gesteld u in te lichten; maar met volle gewisheid meld ik u, dat er te dien tijde uit den Haag ruim zoo veel klagten kwamen dan wel uit Parijs.

Nu moet ik u zeggen dat men ten uwent aan die Septemberfeesten een gewicht bijzet dat ze in 't geheel niet hebben. De Belgen aanzien die voor alsnu als hebbende bijna geen ander doel dan het aanlokken eeniger vreemden naar Brussel. Slechts eene partij bestaat er, die er een ander denkbeeld aan vastknoopt en wel de verfranschte partij, welke den heer Rogier als haar aanvoerder erkent. De conservatieve gezindheid zou mogelijk wel liefst die feesten doen verspringen, zoo als de *Tijd* het heeft voorgesteld, op den dag der inhuldiging onzes wijzen en geliefden Konings, en zelfs heeft een orgaan dezer gezindheid, het *Journal d'Anvers*, toenmaals onder de leiding van den heer J. A. de Laet geplaatst, van 1848 tot 1852, jaarlijks het voorstel dezer verspringing hernieuwd, en, merk dat wel op, zonder deswege de minste tegenkanting te ontmoeten.

Wat deze verspringing toemaals in den weg stond, was veel min het gemoed der natie, dan de gansch persoonlijke gedachte van den Hr Rogier, die, als medearbeider aan 't stuk der revolutie van 1830, en als *rival intime* van den Koning, liefst revolutionnaire feesten ziet vieren, en daar waar hij gedenkzuilen heeft op te richten, hoogst geerne het aandenken aan 't Koningdom uitsluit. De man en zijne strekking zij u bekend uit eene enkele, maar beduidenisvolle daad. Toen hij voorgaf eene kolom ter gedachtenis van het nationaal Congres te willen stichten, begreep hier ieder gereedelijk dat het hem veel min om die vergadering dan om eigene ijdelheid te doen was, en dat hij geerne achter het woord congres had geschreven: *quorum pars magna fui*. Ook was er een paar jonge bouwmeesters, die stoutweg het standbeeld van den Hr Rogier boven de kolom lieten prijken, en Hr. Rogier, destijds minister van binnenlandsche zaken, liet niet alleen die concoursplannen in 't openbaar ten toon stellen, maar hij toonde zich, als de Franschman, *fier de contempler la colonne*.

Gij ziet van welke armzalige redenen soms het voortbestaan of wegruimen van geschilpunten tusschen anders bevriende landen kan afhangen en daarom ook is het altoos niet veilig, waar het politieke zaken geldt, te zeggen: *de minimis non curat praetor*. Bij ons houdt noch Koning noch volk aan de September-feesten. Leopold is ditmaal niet eens de openbare plegtigheden komen bijwonen; buiten Brussel bestaat het feest in de groote steden in eene wachtparade (als het niet regent) en in een *Te Deum* waar bijna niemand naar toekomt. Het ware volksfeest werd dit jaar gevierd op den huwelijksdag van den jongen en geestvollen hertog van Brabant; daar juichte het volk en gaf het gemoed der natie zich lucht.

Nochtans gelooft men ligt in Noord-Nederland dat de Septemberdagen hier waarlijk dagen van volksjubel zijn, en daarom juist had men te Brussel wel gedaan, deze feesten eens en vooral af te schaffen. Het is waar, de *Independance* zegt »dat men in alle huisgezinnen de geboorte viert;" doch hierin doet het blad van den heer Rogier toch niets anders dan een bewijs te meer geven, dat deszelfs Fransche redakteurs vreemd zijn aan Vlaamsche gewoonten en begrippen, want in Zuid-Nederland viert men niet den geboorte- maar wel den naamdag en Zuid-Nederland werd toch maar *Koninkrijk België* geheeten op den dag dat Leopold den troon besteeg.

Ziedaar een vrij lang schrijven over een onderwerp reeds zoo wel en zoo doelmatig door den *Tijd* behandeld; edoch ik heb gedacht dat het onzen taal- en stamgenooten uit het noorden niet teenemaal onverschillig zou wezen uit den mond van eenen echten

Belg te vernemen hoe men eigentlijk in 't Zuiden denkt over feesten waartegen niet alleen door Hr. Gerrieke is geprotesteerd geworden, maar die zelfs ten uwent hooge personaadjen dermate ergert, dat er, ofschoon voor zoo verre niet op diplomatischen weg, ergens spraak is geweest van het inrichten eens jaarfeests ter verheerlijking van den driedaagschen veldtogt.

Dat de Noord-Nederlandsche diplomatie zich voortaan stil houde en de Belgen zelve late begaan. Wat op buitenlandsch bevel niet zou geschieden, zal wellicht uit eigen beweging worden gedaan. Niet België, maar eene partij in België heeft er belang bij, niet te laten vergeten dat ons landeken uit eene revolutie ontstaan is, en deze partij bestaat uit waereldburgers, niet uit Nederlanders; aan heur spits staat een genaturaliseerd Franschman en de zoon van een gedoopten jood, dezelfde die de brieven schreef waarmede onlangs uw Utrechtsche professor Vreede het zoo hoog op had.

Die partij, God lof, gaat nu den kreeftengang. Eergister is er hier ter stede eene daad gesteld, welke hiervan als het meest slagend bewijs mag gelden. Het is niemanden onbekend, met hoeveel sluwheid de Heer Rogier te werk gegaan om de geestelijkheid buiten de staatsgestichten van middelbaar onderwijs gesloten te houden. Onze Antwerpsche regentie, door dien heer aangesteld — ofschoon de H. H. Loos en Pieron slechts langs de achterdeur eener balloteering in den raad geslopen waren — had hem natuurlijk in de hand gewerkt. Dat heeft zoo een ruim jaar geduurd, maar tegen den geest des volks is er op den duur toch niets vol te houden; ook heeft de stadsraad eergister op verzoek van het schepen-kollegie zelven, een reglement goedgekeurd dat de medewerking der geestelijkheid moet mogelijk maken. Iets wat opmerkelijk is, is dat het atheneum hier van den Staat afhangt en er de stad maar een beperkt toezicht over heeft. Men mag dus uit het voorstel van het schepen-kollegie besluiten, dat het gouvernement zich over deze levensvraag met de bisschoppen heeft verstaan. Hieromtrent nochtans kan ik u geene stellige verzekering geven; maar is het zoo, dan wordt het ministerie nog heviger dan ooit aangevallen van onze liberalen, die met uwe Noord-Nederlandsche wellicht niets dan den naam gemeens hebben.

Denkelijk zal het wel niet noodig zijn u te waarschuwen tegen de geruchten, die de Duitsche en Engelsche organen van het vorig ministerie (*politique nouvelle*) over den stand onzer zaken uitstrooijen. Dat Frankrijk niet ongenegen zou zijn het rijke België uit te buiten, wil ik niet betwisten; maar dat gevaar loopt gij in het noorden evenzeer, want ik weet, dat de tegenwoordige Keizer, bij wien, al wat er tijdens het eerste keizerrijk gedaan is, voor gewijd te boek staat, zich *in petto* een dubbel erfrecht op Noord-Nederland aanmatigt, én als zoon van den Koning van Holland, én als neef van den eersten Napoleon. Het zal mogelijk wel niet gansch onnoodig zijn, dat er van tijd tot tijd hierop de aandacht worde ingeroepen der mannen die ten uwent zoo zorgvuldig over het *erfdeel der vaderen* waken, dat ze wel eens het *goed der kinderen* uit louter waakzaamheid zouden kunnen laten verloren gaan. N. W. H.

Ook te Sneek hebben eenige heeren en werkbazen het werkloon hunner onderhoorigen, wegens de duurte der levensmiddelen, verhoogd. Eenige fabriekanten te Maastricht hebben dat voorbeeld gevolgd. Insgelijks hebben te Zwolle eenige werkbazen, die vroeger geweigerd hadden hooger loon te geven, thans ook 10 cents per dag meer toegestaan.

Onder de werklieden aan 's rijks werf te Hellevoetsluis circuleert een adres, waarbij den minister van marine wordt verzocht, uithoofde van de duurte der levensmiddelen, gedurende den winter, het zomerloon te laten uitbetalen.

De *Arnhemsche Courant* verneemt, dat onlangs de reglementen voor het Israëlitiesch kerkgenootschap, door de vergadering ter reorganisatie van dat kerkgenootschap vastgesteld, aan den Koning ter sanctie zijn aangeboden geworden. *(A. C.)*

Voor de Spijskokerij der *Vereeniging van den H. Vincentius*, ter gelegenheid van den tegenwoordigen gezondheidstoestand:

Van I. M. J. E.	*f*	10.00
» E. P. een coupon N° 2171	»	2.97
	f	12.97
vorige opgave	»	874.65½
zamen	*f*	887.62½

Buiten het hospitaal zijn op 14 Oktober bij de cholerakommissie alhier aangegeven 5 lijders en 6 overledenen.

— Bij de plaatselijke kommissie van geneeskundig toevoorzigt te Rotterdam, zijn aangegeven op 13 Oktober 11 cholera-lijders, 6 herstelden en 4 overledenen.

Te Schiedam zijn sedert het eerste verschijnen der cholera 188 aanget., gest. 133, hersteld 38 en in behandeling op 14 dezer gebleven 17.

Z. M. heeft aan den heer P. T. van Wijngaerdt, op zijn verzoek eervol ontslag verleend als onderwijzer in het handteekenen aan de koninkl. akademie tot opleiding van burgerlijke ingenieurs, enz., te Delft.

Z. M. heeft uit hunne betrekking van lid der prov. komm. van geneesk. onderzoek en toevoorzigt in Drenthe ontslagen, Dr. G. H. Ameshoff, te Hoogeveen, en Dr. P. K. Pruissen, te Zuidlaren.

Z. M. heeft benoemd tot ontvangers der dir. bel. en acc.: te Loon op Zand en Udenhout c. a. den heer F. J. B. Monfort; te Someren den heer B. L. H. Borret; te Ouder Amstel c. a. den heer S. Bakker; te Grootebroek c. a. den heer H. C. Baron van Heeckeren van Brandsenburg; te Holwerd den heer A. Bik.

Z. M. heeft den officier van gezondheid der 1ste klasse W. C. van Leersum een pensioen verleend van *f* 1080; zijnde voorts aan genoemden officier van gez. der 1ste kl. den rang toegekend van 1sten officier van gez. van de 2de kl. en hem de vergunning verleend de aktiviteits-uniform van de offic. van gez. voortdurend te blijven dragen.

De minister van financiën heeft vastgesteld de 222ste loterij, waarvan de kollekte zal geopend worden op 21 November a. s. en worden gesloten op 3 Dec. daaraanvolgende. De trekking zal beginnen 19 Dec. a. s., terwijl de laatste nommers op 10 Maart 1854 zullen getrokken worden.

— Het Hoofdbestuur der Hollandsche Maatschappij van Landbouw heeft den 29 September jl. eene cirkulaire aan de leden uitgevaardigd, waarbij het berigt, dat het noodig geoordeeld heeft, naar aanleiding van art. 18 der wet, eene buitengewone algemeene vergadering te beschrijven op Dingsdag den 25 Oktober 1853, des middags ten 12 ure, in het lokaal *Diligentia* te 's Gravenhage, ter verrigting van de werkzaamheden opgedragen aan de zevende algemeene vergadering, vroeger bepaald op Donderdag, 29 Sept. 1853 te Dordrecht, welke om buitengewone omstandigheden op dien bepaalden dag en plaats geen voortgang heeft kunnen hebben.

'S GRAVENHAGE, 14 Okt. In de residentie is aangekomen de heer J. P. Baron van Aersen Beyeren van Voshol, raad van legatie bij het Nederlandsche gezantschap te Parijs.

BATAVIA, 20 Augustus. De gouverneur-generaal met gemalin en gevolg zetten hunne reis door de binnenlanden van Java voort, worden allerwege met hartelijkheid ontvangen en bezigtigen overal de merkwaardigheden der plaaatsen. Den 2den dezer is Z. Exc. te Madioen aangekomen. Te Toeban en te Bodjo Negoro heeft de gouverneur-generaal de regenten dier afdeelingen, wegens hunne goede diensten, met hoogere titels begiftigd.

— Op 9 Aug., op het midden van den dag, is de geheele kampong Mindie, op het land Bazaar Baroe, eene prooi der vlammen geworden, zonder dat er iets is kunnen gered worden van de 63 bamboezen woningen, 37 gevulde padieschuren, 19 buffelkralen en het zich in die woningen bevindende huisraad.

— Van Soerabaija 8 Aug. wordt gemeld, dat op 3 dezer des namiddag ten 4 ure, te Krian, eene sterke windvlaag uit het Z. Z. W., vergezeld van regen en donder, is komen opzetten; welke vlaag tot 5 ure heeft aangehouden, en voortdurend zoo hevig, dat de omheiningen en buitenstijlen der postloods te Krian, verscheidene huizen van inlanders, zoo in de kampong Krian als omliggende dessas, de woningen der geëmplooijeerden en een opstal bij de fabriek en vele klapper en andere vruchtboomen, zijn omvergewaaid. De bliksem is twee malen in den grooten schoorsteen der fabriek geslagen, zonder dat men de slagen in het woonhuis heeft kunnen hooren, door het sterk loeijen van den wind, zijnde bij die gelegenheid de vuren in de fabriek uitgegaan. Voor zoo ver bekend is, heeft men bij dit ongeval geen menschenlevens te betreuren en is men overal bezig de geledene schade te herstellen.

— Wij zijn in de gelegenheid mede te deelen, dat proeven met New-Orleans-katoenzaad, onlangs in de residentie Bagelen genomen, tot dusver de beste uitkomsten hebben opgeleverd. Den 12 Nov. ll. gepoot, vertoonde zich de eerste bloezem den 12 Febr. daaropvolgende en mogten de eerste rijpe vruchten den 26 Maart, dus 134 dagen na de aanplanting, geoogst worden. Sedert 1 Febr. bragten de plantjes zonder ophouden nieuwe bloesems en vruchten voort en hadden in het laatst van April bijna de hoogte van 3 Rijnl. voeten bereikt. Van de inheemsche katoensoorten onderscheiden zij zich door weliger groei en inzonderheid door het opleveren van een ruimer en kwalitatief beter produkt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 13 Okt. De Keizer en de Keizerin zijn van St. Cloud te Compiègne aangekomen. Zij zullen er 14 dagen doorbrengen.

— De keizer heeft Mgr. de Salinis, bisschop van Amiens, benoemd tot officier van het Legioen van Eer en den abt Gerbert, groot-vikaris honorair, tot ridder dier orde.

— Gisteren heeft te Amiens de overbrenging plaats gehad der reliquiën van de heilige Theodosia. Hierbij waren 27 aartsbisschoppen en bisschoppen, zoowel Fransche als buitenlandsch, alsmede drie kardinalen, waaronder de Kardinaal-Aartsbisschop van Londen, tegenwoordig.

— Omtrent den staat der verwikkelingen in het Oosten is niets naders bekend geworden. De dagbladen gaan voort met in lange artikelen te spreken over het meer of minder wenschelijke van een algemeenen Europeeschen oorlog. De *Constitutionnel* heeft dezer dagen een opstel gegeven van den bekenden ultra Napoleontischen Granier de Cassagnac, 'twelk door zijn toon en inhoud nog al de aandacht trekt.

De *Constitutionnel* beweert dat de vier Oostersche mogendheden eenstemmig denken over den tegenstand dien men aan Ruslands veroverings plannen moet bieden, en dat er voor Europa uit dien hoofde geen vrees bestaat, wijl de oorlog zich alleen zal bepalen tot de Oostersche gewesten:

»Beperkt tot een worsteling van de Turken tegen de onregtmatige veroveringszucht der Russen, met de zedelijke hulp der vier groote Westersche natiën, met de stoffelijke medewerking van Frankrijk en Engeland, zoo zal deze oorlog de rust van Europa niet bedreigen. Men moet zelfs de hoop koesteren, dat hij de veiligheid van Europa voor de toekomst zal verzekeren, door geheel het verledene van afkeerigheden van volken tegen volken, en van gouvernementen tegen gouvernementen te liquideren, gelijk men het op de beurs noemt, en dus gevolgelijk aan den arbeid en aan de dingen den hechtsten en breedsten grondslag te geven, dien de menschelijke werkzaamheid nog nooit gehad heeft.”

Na de onbillijke, heftige en woeste politiek van den Czaar te hebben gekarakteriseerd, gaat het blad voort:

»Maar ongelukkig voor dezen indringer zijn de dingen in Europa zeer veranderd. De beginselen van billijkheid, orde, vrede, eerbied voor verkregen regten hebben verbazende vorderingen gemaakt. Frankrijk, Engeland, Oostenrijk en Pruissen hebben de eischen van Rusland zeer vreemd en niet van een kant verdragelijk gevonden, en uit naam dierzelfde zedelijkheid, dierzelfde eerlijkheid, dierzelfde publieke kieschheid, die een gendarme ter hulp doet snellen van iemand die zonder reden door een ander geslagen wordt, zijn de gezanten der groote mogendheden belast met de taak om den Czaar te doen verstaan, dat de Sultan te Konstantinopel even onschendbaar is als Keizer Nikolaas het te Petersburg vermeent te zijn.

»De politiek van geweld, van grilligheid, van hoogmoed en eerzucht heeft dus haar tijd gehad. Er bestaan thans vrederegters zoowel voor de koningen als voor de eenvoudige burgers; zij worden gevormd door alle gouvernementen in naam hunner volken, in familieraad vereenigd, om de billijkheid en de zedelijkheid krachtig te ondersteunen, om de regtvaardige zaak der kleinsten te beschermen en om de onbillijkheid der grooten te beteugelen.”

MADRID, 8 Oktober. Het dagblad *Las Novedades* verzekert, dat de hertog de la Victoria (Espartero) het meeste kans heeft, om tot president van den Senaat verkozen te worden. Zijne mededingers zouden zijn de maarschalk Narvaez en de markies de Viluma. De heer Martinez de la Rosa zou het presidentschap van de Kamer van Afgevaardigden niet betwist worden.

Volgens hetzelfde dagblad zou het ministerie geen staatkundig programma bekend maken. Zijne eerste handeling bij het verschijnen voor de Cortes zou de intrekking zijn van het ontwerp betreffende de konstitutionele hervorming.

— Volgens een koninklijk besluit, is de raadgevende junta voor het tooneel opgeheven.

— De Koningin heeft de onmiddellijke vervaardiging bevolen van thee schroef-stoom-korvetten, elk van 34 stukken. De minister van Marine zal eene reis naar de verschillende zeehavens van het rijk doen.

ENGELAND.

LONDEN, 13 Okt. Het ministerieel orgaan *de Globe* laat zich over de Oostersche quæstie aldus uit:

»Het heden ontvangen nieuws uit Konstantinopel is van zulk eenen aard dat het ons publiek in staat stelt om, zoo al niet den afloop van het Oostersch geschil te voorzien, althans deszelfs tegenwoordigen staat juist voor te stellen. Al de belangrijke omstandigheden die met het eigenlijke geschilpunt in verband staan zijn ons thans bekend, niet door mededeelingen van zoo verdachten aard als de depêches van den Weener telegraaph, maar uit bronnen op wier juistheid men staat kan maken.

»Toen men te Konstantinopel kennis kreeg van Ruslands afwijzend antwoord op het voorstel der Porte tot verandering der Weener nota, werd de opgewondenheid

onder het gepeupel te Konstantinopel ongemeen groot, gelijk men weet; de Sultan riep den grooten Rijksraad bijeen, en vroeg diens oordeel over vragen die eigenlijk neerkwamen op de vraag van vrede of oorlog; en de Raad besloot den Sultan dringend aan te raden, den oorlog aan Rusland te verklaren. Deze raadgeving was onderteekend door 173 personen van het hoogste aanzien in de Turksche hoofdstad, en werd vervolgens bij den Sultan krachtig aangedrongen door verscheiden van de hoog geplaatste personen die hem omgeven. De Sultan echter, tot het laatste getrouw aan dien geest van inschikkelijkheid welke zijne staatkunde gekenmerkt heeft van den aanvang af dezer onderhandelingen, wilde niet tot eene formele oorlogsverklaring overgaan; maar hij noodigde Omer-pacha, den opperbevelhebber der Turksche troepen, uit, te verklaren aan den Russischen krijgsoverste, den vorst Gortschakoff, dat indien de Vorstendommen over vijftien dagen nog door Russische troepen bezet waren, zulks door hem zou worden aangemerkt als eene oorlogsverklaring van Ruslands zijde.

„Zoo is thans de onderlinge stelling van Turkije en Rusland. Wat de westersche mogendheden aangaat, hare houding blijft geheel dezelfde als van den beginne af. Hebben zij zoolang mogelijk Ruslands staatkunde getracht te verijdelen door vreedzame middelen, daaruit volgt niet dat zij thans met minder vastberadenheid zullen handelen, nu het onzeker schijnt of het doel met die middelen kan bereikt worden. Al wat met eere kan worden gedaan om het geschil tot eene vreedzame beslechting te brengen, is gedaan van de eene zijde. Het is niet Turkije of de westersche mogendheden, van wie de beslissing afhangt der groote vraag van vrede of oorlog. De vloten van Frankrijk en Engeland liggen op dit oogenblik in den Bosporus om den Sultan bij te staan zoo als hij mogt noodig achten. Hoe lang het zal duren voor dat zij naar de Middellandsche Zee teruggaan, en van welken aard de gebeurtenissen zullen zijn waaraan zij inmiddels geroepen kunnen worden deel te nemen, dat zijn vragen wier beantwoording thans alleen van den keizer van Rusland afhangt."

DUITSCHLAND.

WEENEN, 14 Oktober. Het officieel berigt is heden bekend geworden, dat het staande Oostenrijksche leger eene belangrijke vermindering zal ondergaan.

De regering heeft verklaard, dat zij zich in de quæstie tusschen Rusland en Turkije onzijdig zal houden.

In weerwil dezer beide berigten van geruststellenden aard heeft de beurs eene aanmerkelijke daling ondergaan. Niet zonder rede vraagt men, wat hiervan de oorzaak mag wezen, en schoon er wel geen volledig en juist antwoord op deze vraag is te geven, wijl het artikel van het half-officieel orgaan van het Weener Kabinet, waarin de onzijdigheid van Oostenrijk wordt aangekondigd, nog niet ter onzer kennisse is gekomen — mag men echter het volgende gissen:

„Het Weener orgaan doet de onzijdigheid van Oostenrijk voorgevoelen, maar waarschijnlijk is het tevens, dat het laat uitkomen hoe een oorlog tusschen Rusland en Turkije voortaan onvermijdelijk is. Is het niet te denken, dat men te Weenen dien ten gevolge aldus zal geredeneerd hebben: Oostenrijk wil onzijdig blijven, het zendt zijne soldaten zelfs in groote getallen huiswaarts, maar zoo het kanon langs de oevers van den Donau dondert, wie is er dan die de gevolgen kan voorzien der begonnen vijandelijkheden? Hoedanig ook op het oogenblik de bedoelingen mogen zijn der Westersche mogendheden, Oostenrijk zal onzijdig blijven; maar zal zulks in zijn magt liggen? Zal het op den stroom der gebeurtenissen niet worden meêgevoerd zoo het zwaard eenmaal getrokken is om te beslissen tusschen de Russen en de Ottomanen? Het is nu, of wel nimmer, het oogenblik om te zeggen: De mensch wikt, maar God beschikt!

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 15 Oktober.

BEVALLEN (13 Okt.): T. H. Dop, geb. Fiedeldij, Z.
OVERLEDEN (12 Okt.): J. Müller, 67 j.

HANDELSBERIGTEN.

(PER OVERLANDMAIL).

Batavia, 23 *Augustus*.

INVOER. — Het beste saisoen ter plaatsing van Lijnwaden spoedt ten einde; tot heden is bijna hoegenaamd niets van eenige beteekenis in Manufakturen omgegaan en de voorraad in handen der meeste huizen allerbelangrijkst. Ten gevolge der koersverandering biedt men algemeen lager aan, doch te verwachten is ook de Faktorij heeft hare prijzen van Calicots en Maddapollams in eens zoodanig verlaagd dat onze afnemers hoegenaamd geen vertrouwen in den tegenwoordigen stand onzer markt hebben, en willen zij alvorens inkoopen te doen eerst den verderen loop derzelve nagaan.

Maddapollams 5/4 *f* 5,15, 6/4 *f* 6,60, 7/4 *f* 7. — Calicots 5/4 *f* 5, 6/4 *f* 6, 7/4 *f* 6,25.

Partikulieren bieden ze tot 10 cents lager aan, doch zooals reeds gezegd, onze afnemers zijn ongenegen iets van belang inteslaan. De tegenwoordige Factory prijs van 6/4 ruwe is in evenredigheid van dien van partikulieren veel hooger doch heeft genoemd ligchaam in de laatste tijd ook zoo goed als niets kunnen plaatsen. Onder de hand wordt eene partij van 40 kisten 5/4 en 6/4 ruwe a *f* 4,60 en *f* 5,20 kontant te vergeefs aangeboden, wij geloven niet nodig te hebben hier aantetoonen dat zulke handelingen juist in staat zijn om het vertrouwen onzer koopers al meer en meer optewekken. Ook des belangrijke vendutien, welke in den laatsten tijd van beschadigde Lijnwaden gehouden zijn, werken zeer slecht op de prijzen. De aanvoeren zoowel van Holland als Engeland gedurende deze maand waren zeer groot. Dat daardoor de prijzen nog meer zullen gedrukt worden is zeer zeker en voorzien wij ook niet eerder dan in 't aanstaande voorjaar eene verbetering in Manufakturen.

UITVOER. — In de laatste 14 dagen zijn tamelijk veel afdoeningen tot stand gekomen, doch bijna uitsluitend voor, ter belading alhier aanwezige schepen, zoo mede voor de Australische markten. Prijzen zijn bij de heerschende behoefte, en bij het nog slechts spaarzaam ter markt komen van onze hoofdproducten kunnen worden opgehouden, doch is men algemeen van gevoelen ze op den duur niet houdbaar zijn, ten gevolge des onzekeren stands onzer koersen.

Van Wissels blijft de markt steeds zeer ruim voorzien en zijn nagenoeg geen nemers te vinden. Op Engeland is de koers gedaald tot *f* 11,25 op 30 d/z., terwijl de koers op Holland zich à pari heeft kunnen staande houden. Zoo wij hooren plaatst het Gouvernement slechts *f* 8000, koers op Singapore *f* 2,80.

Souvereigns *f* 11,50 en van Mexicaansche $ werd eene partij in Entrepôt à *f* 2,75 verkocht, Spaansche $ blijven zeer gezocht.

AMSTERDAM, 15 October.

OVERZIGT DER WEEK.

In bijna alle artikelen heeft er zeer weinig handel plaats gehad. — KOFFIJ volkomen prijshoudend.

THEE. In afwachting der veiling tegen 20 dezer geheel nominaal.

TABAK. *Noord-Amerikaansche* wordt uit de tweede hand met graagte weggekocht tot zeer stijve prijzen. — In *Java* soorten zijn van de ter markt gebragte 2685 pakken; 1708 pakken gebost aangeregen, alsmede 372 pakken *Cuba* soort, ver boven de taxatie van de hand gegaan, terwijl het restant van 605 pakken van de markt genomen is. — De tegen 20 dezer in veiling aangekondigde 725 pakken *Portorico* bladen, bestaan in volblad ligtbruin tot kort blad, bruin, iets vaal en grof en worden van 22 tot 28 cs. getaxeerd.

SUIKER. Zoowel *Ruw* als *Geraffineerd* met vaste markt en weinig zaken. — In veiling zijn dezer dagen verkocht: 256 vaten *Surinaamsch* van *f* 25¼ tot *f* 29; 310 vaten *Nickerie* van *f* 22½ tot *f* 26¾ zijnde de volle marktwaarde. — De prijzen in *Consumtie* hebben sedert onze voorgaande notering geene verandering ondergaan.

SPECERIJEN. In alle soorten zonder handel en prijsverandering.

GEDROOGDE FRUITEN onveranderd met weinig omgang.

RIJST. De omzet was minder levendig, ofschoon de prijzen zich ferm staande houden.

POTASCH blijft gewild. *Petersburger* *f* 14 a 14½ E.

VERFWAREN. *Indigo.* Blijft ten volle prijshoudend, daarvan zijn 20 kisten *Java* verkocht tot vorige prijzen. — De 28 ceroenen *Caraques* en 72 id. *Guatimale* tegen 21 dezer in veiling aangeslagen, zullen eerst den 12den November voorkomen. — *Cochenille.* Onveranderd doch zonder handel. — *Verfhouten.* Transactien bepaalden zich tot kleinigheden; in prijzen is geene verandering. *St. Domingo Campêche hout* niet onder *f* 4¼ eerste hand te koop. — *Quercitron.* 50 balen *Baltimore* met *f* 4½ betaald en alzoo nog te koop. — *Harst.* 400 vaten werden voor export genomen en met *f* 3⅞ en *f* 4 betaald; thans zeer schaarsch en op *f* 4⅛ a ¼ gehouden. — *Gele* nog a *f* 4¾ en *f* 5 te koop. — *Terpentijnolij.* Blijft steeds hoog in prijs. — Van Amerika worden 150 vaten gewacht, die a *f* 35 gehouden worden. — *Zwavel.* Prijshoudend doch met weinig omgang. — *Lood* Na met *f* 13¾ betaald te zijn geweest, thans weder algemeen met *f* 15 verkrijgbaar. — *Meekrap.* Nieuw goed is meer ter markt gekomen en eenige houders toonden meer geneigdheid te realiseeren, waardoor dan ook soms iets lager aan te komen was. — *Racijn.* Goede 3 jarige zeer aangeboden en van *f* 25 teruggegaan tot *f* 20 a 20½.

STERKE DRANKEN. *Arak.* Aanhoudend gevraagd. — *Genever* iets lager te noteeren: eerste soort 100 °/₀ *f* 27, tweede soort *f* 26½. — *Moutwijn* 91 °/₀ *f* 22 pr. vat à kontant.

METALEN. *Ruw Koper* wordt hooger gehouden, zonder dat daarin iets noemenswaardig omgaat, met vrij belangrijken voorraad. — *Banca Tin* tot *f* 74½ afgegeven.

WAS. Inlandsch geel onveranderd op *f* 92. — HONIG wordt hooger gehouden. *Havana* *f* 17 a 17½.

VETWAREN. *Talk* en *Smeer* blijven willig gestemd. — *Traan* met eenige aanvoer van Bergen; bruin *f* 42 a 45, blank *f* 45 a 52. — *Patentolij* *f* 39¼ a 40 a kontant. — *Rondvisch, Kabeljauw, Labberdaan*, nieuwe *f* 13½ a 13, van 1850 *f* 11.

GRAANMARKT.

UTRECHT, 15 Okt. Tarwe *f* 14,25 a 15,00, dito nieuwe *f* 13,75 a 14,50; dito (raauw-arige) *f* 15,25 a 16,25; dito nieuwe *f* 15 a 16. — Rogge *f* 10,25 tot *f* 10,75; dito nieuwe *f* —,— a *f* —,—; Gerst *f* 7,75 a 8,25; Boekweit *f* 8,50 a 9,00; Haver *f* 4,60 tot *f* 5,25; Boter *f* 0,92 tot *f* 1,14, het Ned. ℔; L. Kaas *f* 30 tot *f* 34 de 100 Ned. ponden; Aardappelen *f* 3,00 a *f* 4,25, per Ned. mud.

MIDDELBURG, 13 Okt. Tarwe, puike jarige Walchersche in konsumptie *f* 18, puike Nieuwe voor de Zaai *f* 18, iets mindere, echter goede soort *f* 17, Zomer *f* 15. — Rogge. Nieuwe *f* 11 a 11,25 naar deugd en kwaliteit. — Gerst. Winter *f* 8; Zomer *f* 7,75. — Walch. Witteboonen *f* 14,25 tot *f* 15, puike Bruine *f* 16, iets mindere *f* 15,50. Walchersche Paardeboonen begin Beurs *f* 8,25 a 8,50, later *f* 8,75. Walchersche Groene Erwten *f* 12 tot 12,50, groote *f* 13 tot *f* 13,50. Zeeuwsche Paardeboonen *f* 8,25. — Koolzaad *f* 13.

DELFT, 13 Okt. Boter: eerste kwaliteit *f* 55 a 56; tweede *f* 43 a 53.

ANTWERPEN, 14 Okt. *Koffij.* Men heeft ons den verkoop berigt van ongeveer 300 zak Java.

Graanmarkt. De markt bleef op haar standpunt, maar zonder eenigen merkbaren handel.

Huiden. De verkoop gedurende de week bedraagt 2300 drooge, 1800 gezouten B. A. en M. V. tot vaste prijzen.

Rijst. Gedaan ongeveer 600 zak Arracan.

Tabak. De 209 vat Kentucky, pr. *Frances*, zijn afgedaan tot vaste prijzen, alsmede 54 vat dito, pr. *Diverse*; en uit de tweede hand 94 vat Kentucky, tot fermen prijs.

LONDEN, 13 Okt. *Suiker. Geraffineerd.* Gestampte weinig gevraagd voor export, zonder prijsverandering.

Koffij. Bij onderhandsch kontrakt zijn eenige zaken in Ceylon Natif van 46 s. tot 46 s. 6 d. gedaan; de markt bleef ferm. In Plantage zijn goede zaken tot vasthoudende prijzen gedaan. De houders blijven in 't artikel vertrouwen stellen en bieden niets in veiling aan. Rio gevraagd a 43 tot 47 s. en St. Domingo van 43 tot 46 s.

12 Okt. *Graanmarkt.* De zaken bleven kalm, daar de houders niet genegen schenen om hunne prijzen te verminderen, maar men verwacht spoedig nieuwe vraag. Meel was moeijelijk te plaatsen; Amerikaansche, behalve de geheel versche soorten was niet zoo goed te verkoopen als laatstelijk. Voor Inlandsche Gerst was weinig liefhebberij en werd tot vorige prijzen gedaan. Vreemde soorten om te malen gingen goed van de hand.

LIVERPOOL, 13 Okt. *Katoen.* Ferme markt. Verkocht 7000 b. zonder prijsverandering.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		14 OKT. 4½ u. gebl.	15 OKT.	4 u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.	2½	61⅝	61⅝	61⅝	61$\frac{9}{16}$
Dito Dito	3	74$\frac{3}{16}$	74¼		
Dito Dito	4	93⅛	93$\frac{3}{16}$	93¼	93¼
O. I. Leening 1844	4	93	93⅛		
Amortis. Syndic.	3½		92⅝		
Handel-Maatschappij	4½	125	125		
Aand. Rijn-Spoorweg.					
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien					
BELGIE, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½	49⅞			
Dito bij Rotsch. en Volksv		50¼	50⅜		
FRANKRIJK, Obligatien	3	68½			
SPANJE Nieuwe	1	22⅛	21⅝	21$\frac{11}{16}$	21$\frac{11}{16}$
Dito	3		45⅛		
Dito Binnenl. à 6/m.		40$\frac{13}{16}$	41	41⅛	41⅛
Coup. Bewijzen		5⅜	5⅜		
Amortisable Schuld		4$\frac{13}{16}$			
PORTUGAL te Londen	5	37⅛	38	38⅛	38⅛
Dito uitgestelde					
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	106	106¼		
Dito Dito 1828 en 1829		105½	105⅜		
Cert. bij d°. 1831 en 1833					
Dito	4½	96	96	96⅛	
Dito bij *Hope*	4	89⅜			
Dito bij *Stieglitz en C°.*			89⅜		
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6	72⅛			
Cert. van dito		72⅛			
POLEN, Certifikaten	4	88¼			
Dito Aand. à fl. 500					
Dito met Lot. » 300					
AMERIKA, Bank-Actiën		4$\frac{7}{16}$			
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50					
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	78	78⅛	78⅛	
Dito 1852					
Dito 1847	2½	40	40¼		
Dito 1851	2½	40$\frac{1}{16}$	40⅛		
Dito 1849	5	90⅝	91		
Ween. Bank bij *Goll en C°.*					
Dito	4				
Letter B	5	90⅜	91		
Aand. met Loting fl. 500					
Nieuwe dito » 250					
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 pCt.				
BRAZILIE te Londen 1824	5	97½			
Dito Leening 1843	5	99½			
PERU	4½	70½	71¼	71¼	71⅛
MEXICO Nieuwe	3	23$\frac{5}{16}$			
VENEZUELA à £ 100	3½		35		
GRENADA à £ 100	2				
Dito Uitgestelde		8$\frac{5}{16}$	8⅜		
ECUADOR à £ 100			3¾	3$\frac{13}{16}$	

Mexiko onbepaalde 23$\frac{1}{16}$, ⅛, $\frac{1}{16}$; Venezuela uitgestelde 14.

Bij tamelijk veel handel in de hoofdsoorten van Hollandsche en vreemde fondsen, was de markt heden over het geheel gunstiger gestemd; van laatstgemelden hebben zich Oostenrijksche en Belgen circa ½ pCt. en Peruanen 1 pCt. in koers verbeterd.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt. Prolongatie 3 pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 55$\frac{11}{16}$	Livorno	2/m.	*f* 39
»	zigt	» 56⅛	Napels	»	» 81½
Bordeaux	2/m.	» 55⅝	Petersburg	»	» 1.85
»	½/m.	» 55¾	Weenen	6/w.	» 31¼
Madrid	3/m.	» 244	Augsburg	»	» 35⅜
Cadix	»	» 244	Frankfort	»	» 98¾
Seville		» 241	Hamburg	2/m.	» 35¼
Bilbao		» 242	»	zigt	» 35½
Lissabon	»	» 41¼	Londen	2/m.	» 11,67½
Porto	»	» 41¼	»	zigt	» 11,80
Genua	2/m.	» 46	Rotterdam	»	¼

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 14 Okt. Belg. leen. 2½ pc. 53¼; 1840, 1842 4½ pc. 93¼; 1852, —; Spanje 1—3 pc. 21¼; Binnenl. 3 pc. 41; Romeinen 5 pc. —; Oostenr. Metalliek 5 pc. 81¾.

PARIJS, 14 Okt. Fransche 3 pc. 73.20; 4½ pc. 100.—; Spanje 3 pc. Binnenl. 41; id. 1 pc. 21⅛; Russen 4½ pc. —; Met. 5 pCt. —; Rome Leening 1850 93¼.

MADRID, 11 Okt. Spanje 3 pc. 42¾; 1—3 pc. 22¼; Cert. Coup. —; Bank S. Fernando —.

LONDEN, 14 Okt. Cons. kont. 92 a —; op tijd 92 a —; Braz. 97 a 99; 1829/39 97 a 99; 1852 — a —; Den. 3 pc. 81 a 83; 5 pc. 102 a 104; Ecuad. 4¼ a 4½; Gren. 20¼ a 20¾; Uitgest. 8¼ a 8; Mexiko Nieuwe 23¾ a 24; Peru 4½ pc. N. 69 a 71; Uitgest. 48 a 50; Rusl. 1822 5 pc. 111 a 113; (N.) 4½ pc. 96¼ a 97¼; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 42¼ a 43; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 21¾ a 21¾; 3 pc. 44¾ a 45; Coup. cert. 5 a 5¼; Passive — a —; Holl. 2½ pc. 62¼ a 62¾; id. 4 pc. 93 a 93¼; Venez. 31 a 33; Uitg. 12 a 14; Wissel op Amsterdam f —.—; Grieken 1824 — a —; 1825 —.

WEENEN, 14 Okt. Met. 5 pc. 91⅝; Bank-Aktien 1300; Loten fl. 250 117; Wissel op Londen 10.51; Zilver 11¼.

BERLIJN, 13 Okt. Schuldbr. 3½ pc. 91¼; Loten —; Rusl. Stiegl. 4 pc. 95¾; Pools. 4 pc. 87¼; Loten fl. 500 88¼; Oost. Met. 5 pc. 82¼; Amsterdam zigt 141⅞; id. 2/m. 141⅛.

HAMBURG, 13 Okt. Rusl. Cert. 102¼; Oostenrijk Met. 5 pc. 92¼; Spanje 1—3 pc. 20¼; Binnenl. 3 pCt. 38⅛.

FRANKFORT, 14 Okt. Met. 5 pCt. 80⅜; W. Bank-Aktien 1355; W. Loten fl. 250, 117½; Spanje 1 pCt. 21⅜; id. 3 pCt. 40¼; Wissel op Weenen 105¼.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN

Metalliek	f 26,35 a —	Pruissische	f 54¼ a —
Napelsche	25,10 „ —	Spaansche	—,— „ —
Div. in £St.	11,75 „ —	Hamb. Russ.	37 „ —
Eng. Russen	12,— „ —	Russ. in Z. R.	37⅛ „ —
Fransche	55 „ —	„ Pap.	„ —
Belgische	56½ „ —	Pools. in Fl.	28 „ —

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 10 per Stuk	f 9,80 a	9,90
Oude Gerande Dukaten	5,60 „	5,70
Wigtige Souvereinen	11,80 „	11,90
„ Pistolen	9,65 „	9,75
Stukken van 20 Francs	9,40 „	9,50
Baren Goud en Specien a f 1443,60 per Ned. ℔ zijn 11 a 11½ pc.		

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	f 2,55 a	2,60
Stukken van 5 Francs	2,35 „	2,37
Brabandsche Kroonen	2,65 „	2,70
Fransche	2,70 „	2,75
Pruissische Daalders	1,74 „	1,77
Zilver 1000 à 980	f —,— a	—,—
„ 900 „ 700	104,50 „	105,—

Door den direkteur van het Postkantoor te Amsterdam is in dato 12 Oktober 1853 berigt, dat, in afwachting eener eerlang verkrijgbaar te stellen algemeene aanwijzing voor het wintersaizoen, in verband met de winterdienst op den Rhijn-Spoorweg, met den 15 dezer de busligting aan het kantoor zal plaats hebben:

in plaats van ten 6¾ ure des morgens, ten 7¼ ure des morgens,
en „ „ 5¼ „ avonds, „ 5½ „ avonds,
en die van de buitenbussen:
in plaats van ten 5 ure des avonds, ten 4½ ure des avonds.

SPANJE. — AMORTISABLE SCHULD. — De junta van de staatsschuld heeft bekend gemaakt, dat op 29 Oktober te Madrid de drie en twintigste inschrijving tot levering van Amortisabele Schuld zal plaats hebben. Tot aankoop is voor deze maand eene som van R. 1,500,000 bestemd, waarvan R. 750,000 voor de eerste klasse, R. 375,000 voor de tweede klasse Binnenlandsche en R. 375,000 voor de tweede klasse Buitenlandsche Schuld. — De aanbiedingen moeten bij de kommissiën te Parijs of Londen, of bij den konsul te Amsterdam, vóór 19 dezer worden ingeleverd.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BOSTON, 30 September. Het schip Adriana en Willem, kapt. J. W. Schelve, van Amsterdam naar New-York; is den 28 dezer alhier, met verlies van fokkemast, zeilen, met opgeslagen dek enz., binnengebragt, hebbende den 9 dito, op 30° 30' Breedte en 66° 30' Lengte, een' orkaan doorgestaan.

ELSENEUR, 9 Okt. Het schip Jonge Tamminck, kapt. P. J. Bakker, van Koningsbergen naar Amsterdam, is bij Bornholm overzeild en gezonken, doch het volk gered en alhier aangekomen.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 14 Okt. M. P. Isberg, Solide, Bahia. J. W. Olsen, Hans en Christida, Odessa.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 15 Oktober in lading naar:

Keulen	A. Muske, Geertruid.
Duisburg	C. Scholten, Hoffnung.
Urdingen & Ruhort	B. Brinkamp, Twee Gebroeders.
Maînz	J. Leijdekker, Mainz N°. 7.
Ludwighaven, Manheim & Heilbron	J. G. Fenster, Mein Vergnugen.
Dusseldorp & Neus	G. Koene, Niederrein N°. 10.
Heilbron	J. Kuhnle, Minerva.
Frankf., Coblentz en Manheim	C. A. van Rietscheten, Frankf. N°. 18.

AMSTERDAM, 14 Okt. vertrokken:

Manheim P. C. Vonk, Frederich Lane.

Rijnhoogte ARNHEM 14 Okt. 1 el 65 duim. KEULEN 13 „ 7 vt. 6 „

ADVERTENTIEN.

(3365) Heden verloste ontijdig van eene DOCHTER M. BEELEN, geliefde Echtgenoote van F. VESTER.

ALKMAAR, 8 October 1853.

J. REESINCK, J. A. LIPPE, J. MINNE Jr., T. J. B. WESTERWOUDT, H. J. VAN OGTROP, H. B. REESINCK, H. F. KOEDIJK, G. T. BRUIN, H. L. J. VAN MAASELAND en E. P. M. HEUKENSFELDT SLAGHEK, Makelaars, zullen op Maandag 24 October 1853, des avonds na vijf ure in het voormalig *O. Z. Heeren-Logement*, door den Notaris Mr. J. P. VAN ETTEN, doen verkoopen:

N°. 1. Een Hecht, Sterk en Weldoortimmerd **HUIS** (waarin onheugelijke jaren LOGEMENT en TAPPERS-AFFAIRE wordt uitgeoefend en de *ZWAAN* uithangt) en **ERVE**, staande en gelegen in de Oude Teertuinen, over het Zeeregt, in Buurt M, N°. 176, Sectie G N°. 389, groot 40 Ellen.

N°. 2. Een Hecht, Sterk en Weldoortimmerd **KOETSHUIS**, met STALLING van acht Paarden, met afzonderlijk verhuurd wordende BOVENWONINGEN, POTHUIS en ERVE, staande en gelegen binnen deze stad, op het Singel en hoek van de Romeins-Armsteeg, in Buurt KK N°. 29, Kad. Sectie F, N°. 299, groot 87 Ellen.

Breeder bij billetten te zien, Dingsdags en Donderdags van 12 tot 3 ure, alsmede op den Verkoopdag.

De Veilconditiën zullen op den gewonen tijd ten kantore van bovengemelden Notaris ter lezing liggen. (3326)

(3368) Van wege het KERKBESTUUR te *Laren*, wordt aan de belanghebbenden kennis gegeven, dat, bij de gewone jaarlijksche **UITLOTING** van de Negotiatie ten laste der R. K. Kerk aldaar **EEN AANDEEL** à *f* **500**, zijnde N°. 9, is Uitgeloot, waarvan de aflossing zal plaats hebben na p°. Januarij 1854, ten kantore van de Heeren KOCK & KOEDIJK te *Amsterdam*, en zulks ingevolge art. 5 en 6 van het plan der Geldleening van voornoemde Kerk.

OPVOEDING EN ONDERWIJS.

Bij den ondergeteekende sedert Augustus 1851, R. C. ONDERWIJZER te *Culenborg*, is tegen November e. k. gelegenheid tot plaatsing van eenige weinige **KOST-LEERLINGEN.**

Behalve godsdienstige en zedelijke opleiding, omvat het Onderwijs alle vakken die geacht kunnen worden tot eene beschaafde opvoeding te behooren.

Inlichtingen en Prospectussen kan men op *franco* aanvrage bekomen bij den Edel-Achtbaren Heer Burgemeester te Culenborg, alsmede bij de Eerwaarde Heeren Geestelijken en bij den Onderwijzer

(3366) T. J. SCHRADER.

Fabrijk van Speelkaarten.

LUTKIE EN CRANENBURG, Amsterdam (Nieuwendijk) Rotterdam (Hoogstraat) 's Bosch, Dordrecht en alle bekende Depôts in de verschillende steden des Rijks hebben, dit jaar, uit hunne eigen Fabrijk een 12tal soorten **SPEELKAARTEN** gereed, die door goede eigenschappen, voor elke kwaliteit, niet zullen overtroffen worden. Het zal trouwens wel niet behoeven gemeld te worden, dat, ten gevolge van direct eigen fabrikaat de prijzen derzelve uiterst laag genoteerd zijn. (3350)

VORMPLATEN.

Heden zien het licht geheel Nieuwe en Goedkoope Soorten van **VORMPLATEN**, met de grootste zorg bewerkt, onder toezigt van eenige Heeren Geestelijken.

Modellen met opgave van prijs zijn op *franco* aanvrage te verkrijgen bij den Uitgever

A. A. NUNNINK,
(3367) te *'s Hage*.

(3345) Ter Boekdrukkerij van JOSUÉ WITZ, te Arnhem, is van de pers gekomen en aan HH. Inteekenaren op de *Uitspannings-Leetuur, toegewijd aan wetenschap, kunst en smaak*, verzonden de 3de Aflevering, behelzende:

HET DRIEVOUDIG ROME, *Dagboek eener reis door Italië, door den Abbé* J. GAUME, *vicaris Generaal van het bisdom van Nevers, enz.* Vervolg en slot van het 1ste Deel.

Ligt ter perse:

GESCHIEDVERHAAL *der Geloofsvervolging en Marteling in Engeland, door priesters en leeken van beide kunne, sedert* 1577 *tot* 1684, *ondergaan. Door* Dr. RICHARD CHALLONER, *bisschop van Debra, enz.* Vervolg en slot van het 1ste Deel.

Ziet mede het licht, om nog in den loop dezer week aan de respectieve Inteekenaren te worden verzonden, de 4de Aflevering, 2de Jaarg. der *Bibliothek für Geschichte, Philosophie und Theologie*, zijnde het hoogst belangrijke werk van professor Hefele over de INQUISITIE, getiteld:

DER CARDINAL XIMENES *und die kirchliche Zustände Spaniens am Ende des 15. und Anfange des 16. Jahrhunderts. Insbesondere ein Beitrag zur Geschichte und Würdigung der Inquisition. Von* CARL JOSEPH HEFELE, *Doctor und ordentl. Professor der Theologie in Tübingen. Zweite, verbesserte Auflage.*

Ligt bereids ter perse, om zoo spoedig als mogelijk is, aan HH. Inteekenaren op de *Bibliothek* te worden afgeleverd:

DIE REFORMATION, *ihre innere Entwicklung, ihre Wirkungen im Umfange des Lutherischen Bekenntnisses. Von* J. DÖLLINGER. *Erster Band. Zweite verbesserte und vermehrte Auflage.*

(3354) H. A. M. ROELANTS, te Schiedam, heeft uitgegeven het *Eerste Deel* van een werk, getiteld:

HANDELINGEN

VAN DE

Regering en de Staten Generaal

OVER DE

GRONDWETS-BEPALINGEN

NOPENS DE GODSDIENST;

DE VERHOUDING TUSSCHEN KERK EN STAAT;

DE ORGANISATIE DER KERKGENOOTSCHAPPEN,

ZOOWEL DIE DER HERVORMDE ALS MEER BIJZONDER DIE DER R. K. KERK EN HET STAATS-TOEZIGT OP DE KERKGENOOTSCHAPPEN.

VOLLEDIGE VERZAMELING VAN AL DE OFFICIEËLE EN VERDERE BELANGRIJKE STUKKEN, BESCHEIDEN EN REDEVOERINGEN OVER DIE ONDERWERPEN, ZOO MEDE OVER DE WETTEN OMTRENT DE KERKGENOOTSCHAPPEN.

Gr. 8°. 490 pagina's . . . . . f

Het *Tweede Deel*, de Geschiedenis der wet op de Kerkgenootschappen bevattende, is ter perse.

J. J. ARKESTEYN EN ZOON, te 's Hertogenbosch, hebben uitgegeven:

GEBEDEN in alle lijden, tegenspoeden, en in allen nood, door ALEXANDER, Prins van Hohenlohe, R. K. Priester. Kerkelijk Goedgekeurd. Prijs . . . f
Bij getallen van 25 Exemplaren . . . f

GEBEDEN voor de behoeften onzer dagen, uit S. ... en anderen, verzameld door M. A. VAN STEENWIJK, R. K. Pastoor. Kerkelijk Goedgekeurd. Prijs . . . f
Bij getallen van 25 Exemplaren . . . f

GODVRUCHTIGE OVERDENKINGEN over de uitersten des menschen, dit zuivere liefde ... prezen, door een R. K. Pastoor. Kerkelijk Goedgekeurd. Prijs . . . f
Bij getallen van 25 Exemplaren . . . f

KORTE VERZUCHTINGEN TOT GOD, gemakkelijk middel om God door zijne dagelijksche bezigheden den verschuldigden eerbied te bewijzen, door een R. K. Kerkelijk Goedgekeurd . . . f
Bij getallen van 25 Exemplaren . . . f

KORT BEGRIP van hetgeen men moet weten, gelooven en doen om zalig te worden. Kerkelijk Goedgekeurd. Prijs . . . f
Bij getallen van 25 Exemplaren . . . f

OEFENINGEN EN GEBEDEN voor en na de H. Communie, door een R. K. Pastoor, aan zijne gemeente als handleiding aangeboden. Kerkelijk Goedgekeurd. Prijs . . . f
Bij getallen van 25 Exemplaren . . . f

ONDERWIJZING in de Oefening van het innerlijk gebed, voorgesteld aan de geloovigen, naar het Fransch, door C. STOLZ, R. K. Pastoor. A. M. ... Kerkelijk Goedgekeurd. Prijs . . . f
Bij getallen van 21 Exemplaren . . . f

TROOSTELIJKE ZEDELESSEN over de twaalf vruchten van den H. Geest, den godminnenden ter beoefening voorgesteld en hartelijk aanbevolen door een R. K. Pastoor. Kerkelijk Goedgek. Prijs f
Bij getallen van 25 Exemplaren . . . f

VERZOEK om de zeven gaven van den H. Geest, met eenige krachtige gebeden, voor alle Godzoekende zielen, 2e druk. Kerkelijk Goedgekeurd . . . f
Bij getallen van 25 Exemplaren . . . f

ZAMENSPRAKEN over de barmhartigheid Gods jegens zondaren. Kerkelijk Goedgekeurd . . . f
Bij getallen van 25 Exemplaren . . . f

GERAMB (Pater MARIA JOZEF, baron van) **VERZUCHTINGEN, GEBEDEN en BRIEVEN**, naar het Fransch, door J. WITZ. Kerkelijk Goedgekeurd. Prijs . . . f
Bij getallen van 25 Exemplaren . . . f

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.